

OPINIA

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*

Na podstawie art. 10f. ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i poz. 1834) Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, po analizie projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+*, **opiniuje projekt dokumentu negatywnie w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*.**

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10f. ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju gminy jest przedkładany zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10f. ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym zarząd województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy.

Województwo kujawsko-pomorskie posiada strategię rozwoju województwa, przyjętą uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku (*Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*, dalej: *Strategia*), w której zawarto rozdział pt. *Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie*. Rozdział ten bezpośrednio odnosi się do zakresu wydania niniejszej opinii. W *Strategii* wskazane zostało, że wśród ustaleń odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, a więc niezbędnych do uwzględnienia m.in. w dokumentach poziomu lokalnego jest m.in.: *Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszary Strategicznej Interwencji*. W rozdziale *Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego*, w tym na rys. 41a-41d, 42-44, zostały przedstawione kluczowe zagadnienia formułujące politykę przestrzenną Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Po przeanalizowaniu przesłanego przez Pana Jerzego Lemańczyka Zastępcę Wójta Gminy Warlubie, pismem z dnia 30 listopada 2021 r., projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* stwierdzono, że w niewystarczający sposób uwzględniono w nim ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, wynikające ze *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*. W stosunku do ustaleń *Strategii*, dotyczących zagadnień *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa*

kujawsko-pomorskiego oraz *Obszarów Strategicznej Interwencji*, stwierdzono, że w projekcie *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* części z ww. ustaleń nie uwzględniono w ogóle lub uwzględniono w niewłaściwy sposób.

Podstawę do wydania negatywnej opinii stanowi brak lub niewłaściwe uwzględnienie w projekcie *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* ustaleń *Strategii* szczególnie istotnych dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, w tym także aspektów istotnych dla rozwoju gminy w najbliższej dekadzie oraz pozwalających we właściwy sposób określić rolę i znaczenie gminy w rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, a mianowicie:

1) Uwagi o charakterze ogólnym:

- a) przesłany osobny plik o nazwie „Warlubie całość Mapa do Strategii Rozwoju.pdf” (poza plikiem „Projekt Strategii Rozwoju Gminy Warlubie 30.11.2021.docx”, w którym znajduje się projekt *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+*) zawiera rysunek o nazwie „Gmina Warlubie”, na którym nie przedstawiono informacji, że stanowi część projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+*. Jeżeli mapa ta ma stanowić model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Warlubie, to zgodnie z zapisami dokumentu na s. 35, musi zostać zatytułowana „Załącznik 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Warlubie”,
- b) rysunek o nazwie „Gmina Warlubie” zawarty w pliku o nazwie „Warlubie całość Mapa do Strategii Rozwoju.pdf” jest bardzo słabo czytelny (bardzo mała czcionka na rysunku i w legendzie, niewyraźne graficzne oznaczenia na rysunku) i utrudnia identyfikację poszczególnych elementów *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego i Obszarów Strategicznej Interwencji*, wynikających ze *Strategii* dla rozwoju gminy Warlubie.

2) W zakresie systemu przyrodniczego:

- a) w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w sposób nieprawidłowy przedstawiono zasięgi następujących obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo: Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich (rys. 41a zawarty w *Strategii*, uchwała nr XLIX/813/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich), Wdeckiego Parku Krajobrazowego, rezerwatów przyrody: Kuźnica i Osiny, Obszarów Natura 2000: Bory Tucholskie i Krzewiny (rys. 41a zawarty w *Strategii*),
- b) dodatkowo za niewłaściwe metodologicznie na mapie „Gmina Warlubie” uznaje się przedstawienie zasięgów kilku rodzajów form ochrony przyrody („Obszar chronionego krajobrazu Wschodni Borów Tucholskich, zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina rzeki Sobińska Struga, Wdecki Park Krajobrazowy, Nadwiślański Park Krajobrazowy”) za pomocą jednego oznaczenia. Proponuje się zbiorcze określenie powyższych form, np. „obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo” (z ewentualnym wskazaniem za pomocą numerów zasięgów poszczególnych form). Możliwe jest również zastosowanie odrębnego oznaczenia dla każdej formy ochrony przyrody. Dopuszcza się także przyjęcie innej metody, umożliwiającej identyfikację zasięgu obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

3) W zakresie systemu transportowego:

- a) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Warlubie elementu infrastruktury transportowej planowanego do obsługiwania kluczowych zewnętrznych relacji transportowych województwa – nowej linii

kolejowej w ramach komponentu Kolei Dużych Prędkości (zgodnie z tab. 3 zawartą w *Strategii*),

- b) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Warlubie relacji elementów infrastruktury transportowej obsługującej kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego – autostrady A1 i linii kolejowej nr 131 (tab. 3 i opis na s. 117-118 zawarte w *Strategii*). Zarówno na rysunku modelu, jak i w jego ustaleniach tekstowych, należy uzupełnić relacje transportowe, jakie obsługują autostrada A1 oraz linia kolejowa nr 131,
- c) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy dróg wojewódzkich nr 214 i 217.

Przyjęta w legendzie rysunku „Gmina Warlubie” metoda określania elementów infrastruktury transportowej, za pomocą której przedstawiono numerację bez sposobu oznaczenia linii, wymaga wskazania numeracji wszystkich elementów tej infrastruktury. Dopuszcza się także przyjęcie innej metody oznaczania infrastruktury transportowej, ale umożliwiającej jej prawidłową identyfikację na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz w legendzie. Zwraca się uwagę, iż na podstawie legendy rysunku nie jest możliwa identyfikacja dróg wojewódzkich nr 214 i 217. W przypadku drogi wojewódzkiej nr 217 wskazuje się również na błędne oznaczenie jej przebiegu na mapie, które wynika z zastosowanych oznaczeń.

4) W zakresie Obszarów Strategicznej Interwencji zidentyfikowanych na poziomie regionalnym, określonych w *Strategii* oraz odpowiedniego uwzględnienia w polityce lokalnej (zgodnie z tab. 8 zawartą w *Strategii*):

- a) na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy nie uwzględniono przynależności gminy do Obszaru Strategicznej Interwencji „OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą” – gmina o niskim poziomie rozwoju społecznego i niskim poziomie przedsiębiorczości, ponadto zagrożona ponadprzeciętnym starzeniem się społeczeństwa do 2030 r. (rys. 41d zawarty w *Strategii*). Wskazuje się, że na mapie „Gmina Warlubie” powyższe zagadnienia zostały uwzględnione jedynie w ramach przynależności gminy do kategorii obszaru problemowego wymagającego rozwiązania sytuacji problemowej – niezbędne jest określenie ich jako Obszaru Strategicznej Interwencji z podaniem kategorii zagadnień w ramach *Obszarów Strategicznej Interwencji zidentyfikowanych na poziomie regionalnym*. (W obecnym brzmieniu projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* w legendzie mapy w załączniku 3. zagadnienia te ujęto w sekcji „Obszar wymagający rozwiązania sytuacji problemowych zidentyfikowanych na poziomie regionalnym”). W modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy OSI zidentyfikowane na poziomie regionalnym muszą być zgodne z informacjami zawartymi w tabeli 8 *Strategii*,
- b) w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy nie uwzględniono przynależności gminy do Obszaru Strategicznej Interwencji „OSI obszarów peryferyjności transportowej” (rys. 41a zawarty w *Strategii*). Wskazuje się ponadto, iż w tabeli 12. „Obszary Strategicznej Interwencji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego ustanowione do roku 2030” na s. 69 projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+*, błędnie wskazano, iż gmina nie należy do tego Obszaru Strategicznej Interwencji. Zwraca się również uwagę, iż na s. 60 projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* błędnie powiązано obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej zidentyfikowane na poziomie regionalnym z Obszarami

Strategicznej Interwencji w województwie kujawsko-pomorskim wskazanymi na podstawie *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030* (KSRR 2030). Przedstawione OSI wynikają z zapisów *Strategii*. W KSRR 2030 wskazano jedynie, że samorząd województwa może wyznaczać własne *Obszary Strategicznej Interwencji*.

5) W zakresie projektów kluczowych:

- a) brak uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy projektu kluczowego planowanego do realizacji na terenie gminy – 456. *Przebudowa linii kolejowej nr 131* (zgodnie z *Wykazem projektów kluczowych* zawartym w *Strategii* na s. 201).

Ponadto, niezależnie od wskazanych powyżej zastrzeżeń, które stanowią podstawę do wydania opinii negatywnej dla projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+*, wskazuje się, że:

- 1) istotnym do uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Warlubie projektem kluczowym jest projekt 434. *Budowa S5*, w którym jeden z rozważanych do realizacji korytarzy drogi od Grudziądza (A1) do Ostródy (S7) przebiega przez teren gminy, a w wariantcie alternatywnym rozpoczyna się od węzła autostradowego Warlubie,
- 2) w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej zastosowano niepoprawną nazwę Wschodniego Obszaru Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich, który określono jako „Obszar chronionego krajobrazu Wschodni Borów Tucholskich”,
- 3) w odniesieniu do zapisów projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* na s. 56 wskazuje się, że autostrada A1, droga wojewódzka nr 391, droga krajowa nr 91 zostały błędnie i nieprecyzyjnie nazwane jako drogi o „kluczowym znaczeniu dla zapewnienia spójności komunikacyjnej województwa”. Wskazuje się, że w *Strategii* niektóre z dróg bądź odcinków dróg wojewódzkich zostały określone jako drogi wojewódzkie kluczowe dla zapewnienia wewnętrznej spójności komunikacyjnej województwa. Uwarunkowanie to nie dotyczy jednak gminy Warlubie,
- 4) na s. 58 projektu *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* oraz na rysunku „Gmina Warlubie” przedstawiono, że gmina Warlubie jest szczególnie predysponowana do rozwoju przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym, bez wskazania kategorii zagadnień w ramach której znajduje się to uwarunkowanie, tj. „Koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego”,
- 5) za niewłaściwe w legendzie mapy „Gmina Warlubie” uważa się stosowanie oznaczenia, które nie jest widoczne na mapie – uwaga dotyczy sekcji „Obszar prowadzenia polityki terytorialnej” – „gmina należąca do OPPT Świecia”. Legenda rysunku zawiera także nieprecyzyjne nazewnictwo kategorii zagadnień pochodzących ze *Strategii* – dotyczących Założeń polityki terytorialnej województwa oraz *Obszarów Strategicznej Interwencji*,
- 6) za bezcelowe w projekcie *Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+* uważa się kopiowanie ustaleń tekstowych i graficznych *Strategii* dotyczących *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszarów Strategicznej Interwencji*; zwłaszcza rys. 41a-41d, 42-44, pochodzących ze *Strategii*. Szczególnie zwraca się uwagę na przytaczanie ustaleń, które nie dotyczą gminy Warlubie. Powyższa uwaga dotyczy w szczególności rozdziału 7.4 *Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa*

kujawsko-pomorskiego. Wskazane niepotrzebne informacje powinny zostać usunięte z projektu Strategii rozwoju gminy Warlubie na lata 2022-2027+.

Informuje się także o przyjęciu w dniu 2 września 2021 r. uchwałą nr 34/1474/21 przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego *Wytycznych dotyczących zachowania spójności projektów strategii rozwoju gmin oraz strategii rozwoju ponadlokalnego sporządzanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+.* **Powyższe Wytyczne mogą ułatwić wprowadzenie niezbędnych poprawek i uzupełnień do projektu strategii rozwoju gminy, gdyż określono w nich optymalny sposób uwzględnienia poszczególnych zagadnień.**